

fi.remissvar@regeringskansliet.se
jonas.ljungberg@regeringskansliet.se

Livsmedelsverkets remissvar om *Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)*

Livsmedelsverket har, utifrån verkets uppdrag och kompetensområde, inget att erinra mot utredningens förslag om en skatt på engångsartiklar. Livsmedelsverket stödjer förslaget att inte beskatta alla engångsartiklar av plast och stödjer valet av muggar och livsmedelsbehållare för beskattning. Livsmedelsverket är positivt till att utreda en differentiering till förmån för återvunnen plast när skatten utvärderas.

Nedan redovisas Livsmedelsverkets synpunkter i kapitelordning.

Kapitel 4, 4.4.1

Livsmedelsverket vill lyfta fram livsmedelssäkerhetsperspektivet. En minskad användning av plastprodukter för engångsbruk får inte leda till användning av andra material som är sämre ur livsmedelssäkerhetssynpunkt på grund av överföring av farliga ämnen eller leda till användning av material som är otillräckligt utredda för detta ändamål. Livsmedelsverket vill understryka att för de alternativa materialen som nämns i betänkandet saknas specifik lagstiftning som reglerar godkännande av tillsatser och andra kemikalier.

På Livsmedelsverkets hemsida anges följande. ”I plastförordning (EG) nr 10/2011 finns en lista över ämnen som är godkända att använda i plast. Ämnen som inte finns med i listan måste först genomgå en utvärdering av den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, EFSA, innan de får användas. Plasten ska ha genomgått migrationstester som visar att ämnen inte "läcker ut" i livsmedlet i mängder som överstiger givna gränsvärden. I förordningen regleras även användningsområden för vissa plaster, gränsvärden och hur migrationstester ska utföras.¹” Samma förfarande gäller inte

¹ https://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/lokaler-hantering-och-hygien/material-i-kontakt-med-livsmedel#F%C3%A5r_all_sorts_plast_anv%C3%A4ndas_i_livsmedelsf%C3%B6rpackningar, 2020-12-01

2020-12-14

Dnr 2020/03172

för andra material, såsom papper och kartong. För de engångsartiklar av andra material som nämns finns det därför osäkerhet kring risken för överföring av farliga ämnen till livsmedel.

Kapitel 8, 8.6.2, sid 256

Livsmedelsverket föreslår att gummi exkluderas från beskattning. Gummi räknas inte som plast enligt kontaktmateriallagstiftningen och är således exkluderat från tillämpningsområdet för den ovan nämnda plastförordningen.

Livsmedelsverket tror att vi får ett otydligt regelverk om gummiprodukter skulle beskattas enligt regelverket.

Kapitel 8, 8.7

Livsmedelsverket vill lyfta fram att plasten utgör en viktig barriär för att minska överföring av ämnen, som kan utgöra en risk för hälsan, medföra en oacceptabel förändring av livsmedlens sammansättning eller medföra en försämring av deras organoleptiska egenskaper. Livsmedelsverket vet inte hur barriären fungerar med lägre plastinnehåll än 5-10%, som idag finns i de vanligaste engångsmuggarna. Det är viktigt att skatten inte styr mot material som inte är säkra på grund av överföring av farliga ämnen från t.ex. papper utan barriär.

Returpapper kan avge kemikalier i direkt kontakt med vattenhaltig eller fet mat, särskilt vid högre temperatur som till exempel kan uppnås i mikrovågsugn. Studier pekar på att förpackningsmaterial innehållande returfiber kan ha en sämre mikrobiologisk kvalitet och en sämre kemisk kvalitet. Returfiber kan även ge upphov till smak och luktproblem i känsliga livsmedel, som till exempel choklad².

Livsmedelsverket tror vidare att det skulle kunna vara bättre ur miljösynpunkt att använda returpapper/fiber och en skyddande barriär av plast, jämfört med att enbart använda ny pappersråvara till muggar.

Kapitel 11

Livsmedelsverket vill påminna om livsmedelshygienperspektivet.

Livsmedelsverket vill trycka på vikten av att man måste kunna diska flergångsartiklar ordentligt för att inte sprida smitta. Sådan diskning kräver diskmaskin eller att man använder diskjänst.

² <https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/publikationsdatabas/rapporter/2017/2017-nr-17-del-1-plast-och-papper-i-kontakt-med-liv-riskhantering.pdf>, 2020-12-01

2020-12-14

Dnr 2020/03172

Detta gäller även mindre verksamheter som kiosker och foodtrucks som idag inte har sådan utrustning eller tjänst och som idag använder engångsartiklar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Annica Sohlström. I den slutliga handläggningen har deltagit områdeschef Kristina Ohlsson, ämneskoordinator Sara Babakirad samt Johanna Heldén, föredragande.

Annica Sohlström

Johanna Heldén